

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.010/1/V
VAN 4 AUGUSTUS 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste vakantiekamer, op 8 juli 2009 door de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorstel van wet "tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven om sociale verkiezingen te organiseren met het oog op de vertegenwoordiging van hun werknemers" (*Parl. St.*, Kamer, DOC 52 0086/001), heeft het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ¹ alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde voorstel van wet strekt ertoe de regeling betreffende de samenstelling en de aanwijzing van de leden van de paritaire comités van de autonome overheidsbedrijven te wijzigen. In de plaats van leden die worden benoemd op eensluidend advies van de representatieve vakorganisaties komen er leden die worden verkozen door de werknemers, opgedeeld in afzonderlijke kiescolleges voor de bedienden, de arbeiders en de kaderleden ².

(1) Aangezien het om een voorstel van wet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met hogere rechtsnormen verstaan.

(2) De indieners van het voorstel dienen er zich over te beraden dat het Grondwettelijk Hof in 1993 het onderscheid tussen arbeiders en bedienden, voornamelijk gebaseerd op de manuele respectievelijk intellectuele aard van hun werk, gekwalificeerd heeft als "op dit ogenblik bezwaarlijk objectief en redelijk [te] verantwoorden"; in hetzelfde arrest heeft het Hof aangegeven dat geleidelijk moet worden gestreefd naar een grotere harmonisatie van de statuten van de verschillende categorieën van werknemers (Grondwettelijk Hof, nr. 56/93, 8 juli 1993, B.6.2.1 en B.7.3; *J.T.T.* 1993, 389, noot X. HEYDEN; *Rev. b. dr. const.* 1994, 366, noot S. BREDÆEL; *Fund. Rechtspr.* 1993, nr. 12, 12-16, noot C. ENGELS; in dezelfde zin: Grondwettelijk Hof, nr. 84/2001, 21 juni 2001, B.4; *R.W.* 2001-02, 271, noot M. DE VOS; zie eveneens R. BLANPAIN, "Gelijke behandeling: twee opmerkelijke arresten van het Hof van Justitie en het Arbitragehof", in O. VANACHTER (ed.), *Arbeidsrecht. Een confrontatie tussen theorie en praktijk*, Antwerpen/Apeldoorn, Maklu, 1993, 223-247, inz. 230-247).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

1. De indieners van het voorstel dienen na te gaan of de beoogde wijzigingen niet nopen tot andere aanpassingen van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Bij wijze van voorbeeld kan gewezen worden op artikel 35, § 1, van voornoemde wet, waarin melding wordt gemaakt van een delegatie van een representatieve vakorganisatie.

2. De toelichting bij het wetsvoorstel verduidelijkt dat de betrokken wijzigingen ook van toepassing zijn "op het bij de wet van 23 juli 1926 ingesteld nationaal paritair comité van de NMBS". Dit blijkt niet uit de tekst van het voorstel. Integendeel, artikel 30, § 6, van de wet van 21 maart 1991, dat bepaalt dat artikel 30 niet van toepassing is op NMBS-Holding, blijft behouden.

3. De vraag rijst of er met betrekking tot de samenstelling van het paritair comité niet in een overgangsbepaling moet worden voorzien, in afwachting van de in het voorgestelde artikel 30, § 4, bedoelde verkiezingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter, voorzitter,
	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. CLEMENT,	staatsraad,
	M. RIGAUX,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. I. VERHVEVEN, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 47.010/1/V
DU 4 AOÛT 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Président de la Chambre des représentants, le 8 juillet 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur une proposition de loi "modifiant la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques en vue d'y instaurer la représentation des travailleurs par des élections sociales (*Doc. Parl.*, Chambre, DOC 52 0086/001", a donné l'avis suivant:

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique ¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTÉE DU PROJET

La proposition de loi soumise pour avis entend modifier les règles concernant la composition et la désignation des membres des commissions paritaires des entreprises publiques autonomes. Aux membres nommés sur avis conforme des organisations syndicales représentatives se substituent des membres élus par les travailleurs, répartis en collèges électoraux distincts pour les employés, les ouvriers et les cadres ².

⁽¹⁾ S'agissant d'une proposition de loi, on entend par fondement juridique la conformité aux normes supérieures.

⁽²⁾ Les auteurs devront réexaminer leur proposition en tenant compte du fait qu'en 1993 la Cour constitutionnelle a estimé que la différence entre les ouvriers et les employés, essentiellement basée sur la nature respectivement manuelle et intellectuelle de leur travail, pouvait "difficilement justifier de manière objective et raisonnable qu'elle fût instaurée aujourd'hui"; dans le même arrêt, la Cour a indiqué qu'il fallait progressivement tendre vers une plus grande harmonisation des statuts des différentes catégories de travailleurs (Cour constitutionnelle, n/ 56/93, 8 juillet 1993, B.6.2.1 et B.7.3; *J.T.T.* 1993, 389, note X. HEYDEN; *Rev. b. dr. const.* 1994, 366, note S. BREDÆL; *Fund. Rechtspr.* 1993, n/ 12, 12-16, note C. ENGELS; dans le même sens: Cour constitutionnelle, n/ 84/2001, 21 juin 2001, B.4; *R.W.* 2001-02, 271, note M. DE VOS; voir également R. BLANPAIN, "Gelijke behandeling: twee opmerkelijke arresten van het Hof van Justitie en het Arbitragehof", dans O. VANACHTER (éd.), *Arbeidsrecht. Een confrontatie tussen theorie en praktijk*, Anvers/Apeldoorn, Maklu, 1993, 223-247, plus précisément 230-247).

EXAMEN DU TEXTE

1. Les auteurs de la proposition vérifieront si les modifications visées ne nécessitent pas d'autres adaptations de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

À titre d'exemple, on peut se référer à l'article 35, § 1er, de la loi précitée, qui fait mention d'une délégation d'une organisation syndicale représentative.

2. Il est précisé dans les développements de la proposition de loi que les modifications concernées s'appliquent également "à la Commission paritaire nationale de la SNCB prévue par la loi du 23 juillet 1926", ce qui ne ressort pas du texte de la proposition. En revanche, l'article 30, § 6, de la loi du 21 mars 1991, qui dispose que l'article 30 n'est pas applicable à la S.N.C.B. Holding, est maintenu.

3. La question se pose de savoir s'il ne faudrait pas prévoir une disposition transitoire concernant la composition de la commission paritaire, en attendant les élections visées à l'article 30, § 4, proposé.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre, président,
	P. LEMMENS,	président de chambre,
	J. CLEMENT,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX,	assesseur de la section de législation,
Madame	A.-M. GOOSSENS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme I. VERHEVEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. CLEMENT.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-M GOOSSENS

M. VAN DAMME